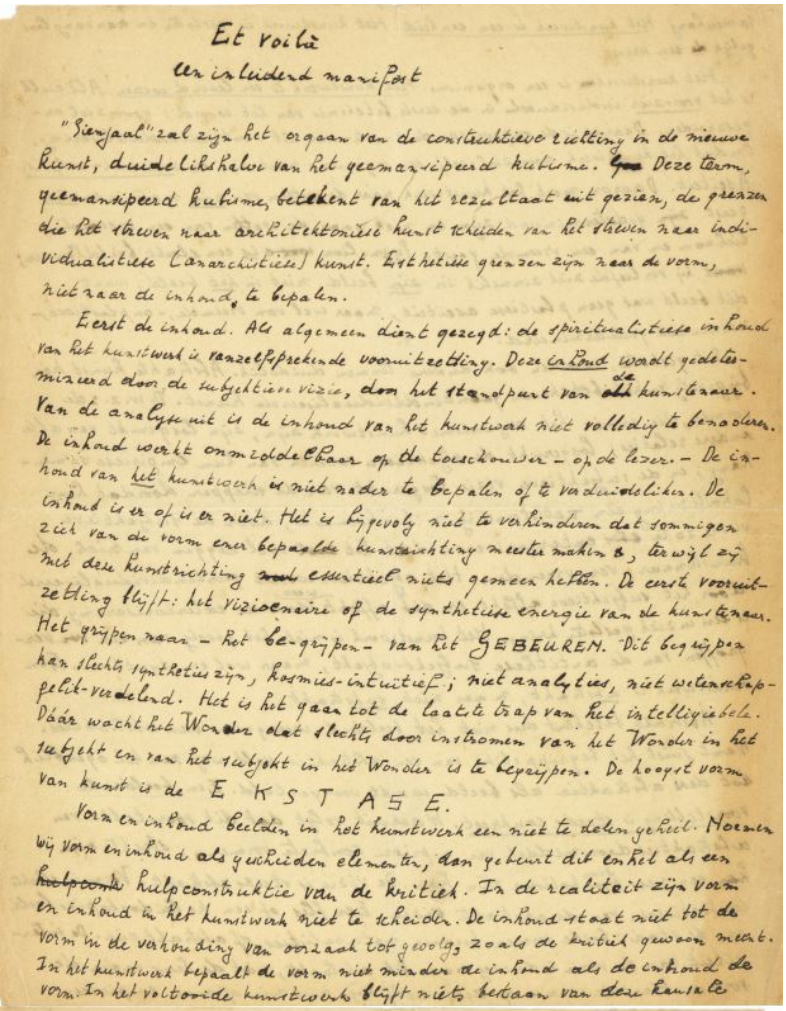

Et voilà
een inleidend manifest

"Sienjaal" zal zijn het orgaan van de construktieve richting in de nieuwe kunst, duidelikshalve van het geemancipeerd kubisme. Deze term, geemancipeerd kubisme, betekent van het resultaat uit gezien, de grenzen die het streven naar architektoniese kunst scheiden van het streven naar individualistiese (anarchistiese) kunst. Esthetiese grenzen zijn naar de vorm, niet naar de inhoud, te bepalen.

Eerst de inhoud. Als algemeen dient gezegd: de spiritualistiese inhoud van het kunstwerk is vanzelfsprekende vooruitzetting. Deze inhoud wordt gedetermineerd door de subjektieve vizie, door het standpunt van de kunstenaar. Van de analyse uit is de inhoud van het kunstwerk niet volledig te benaderen. De inhoud werkt onmiddelbaar op de toeschouwer - op de lezer. - De inhoud van het kunstwerk is niet nader te bepalen of te verduideliken. De inhoud is er of is er niet. Het is bijgevolg niet te verhinderen dat sommigen zich van de vorm ener bepaalde kunstrichting meester maken, terwijl zij met deze kunstrichting essentiëel niets gemeen hebben. De eerste vooruitzetting blijft: het vizioenaire of de synthetiese energie van de kunstenaar. Het grijpen naar - het begrijpen - van het GEBEUREN. Dit begrijpen kan slechts syntheties zijn, kosmies-intuïtief; niet analyties, niet wetenschappelik-verdelend. Het is het gaan tot de laatste trap van het intelligiebele. Dáár wacht het Wonder dat slechts door instromen van het Wonder in het subjekt en van het subjekt in het Wonder is te begrijpen. De hoogst vorm van kunst is de E K S T A S E.

Vorm en inhoud beelden in het kunstwerk een niet te delen geheel. Noemen wij vorm en inhoud als gescheiden elementen, dan gebeurt dit enkel als een hulpconstruktie van de kritiek. In de realiteit zijn vorm en inhoud in het kunstwerk niet te scheiden. De inhoud staat niet tot de vorm in de verhouding van oorzaak tot gevolg, zoals de kritiek gewoon meent. In het kunstwerk bepaalt de vorm niet minder de inhoud als de inhoud de vorm. In het voltooide kunstwerk blijft niets bestaan van deze kausale

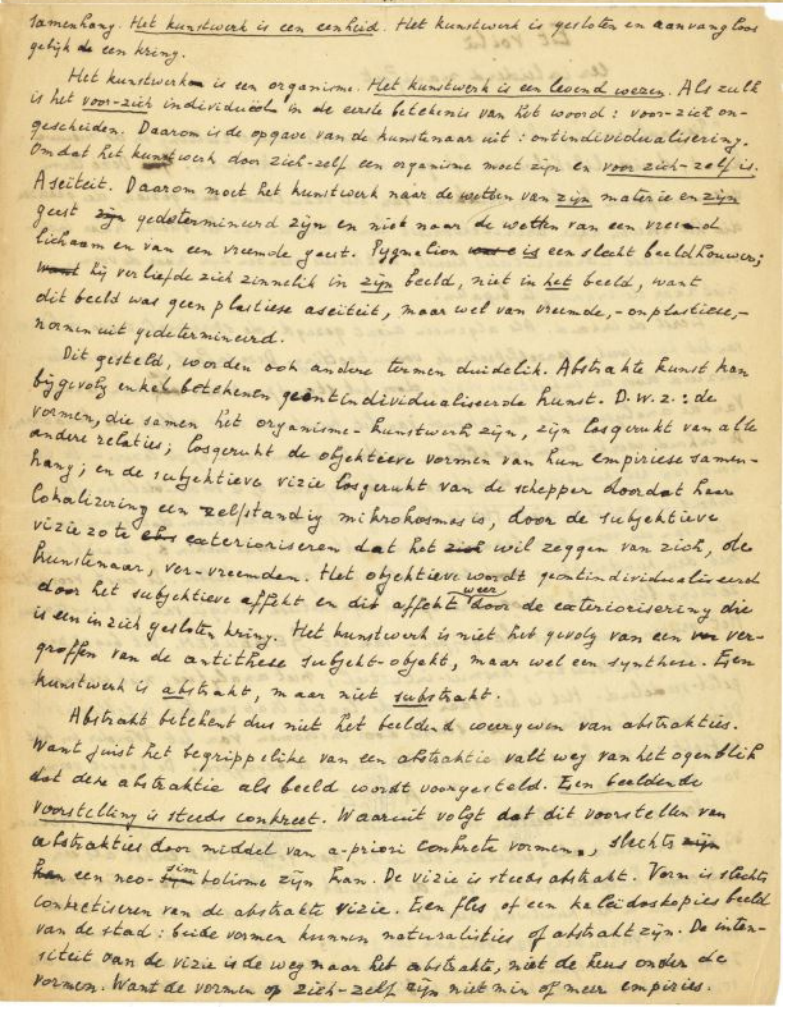

samenhang. Het kunstwerk is een eenheid. Het kunstwerk is gesloten en aanvangloos gelijk een kring.

Het kunstwerk is een organisme. Het kunstwerk is een levend wezen. Als zulk is het voor-zich individueel in de eerste betekenis van h[é]t woord: voor-zich ongescheiden. Daarom is de opgave van de kunstenaar uit: ontindividualisering. Omdat het kunstwerk door zich-zelf een organisme moet zijn en voor zich-zelf is. Aseïteit. Daarom moet het kunstwerk naar de wetten van zijn materie en zijn geest gedetermineerd zijn en niet naar de wetten van een vreemd lichaam en van een vreemde geest. Pygmalion is een slecht beeldhouwer; hij verliefde zich zinnelik in zijn beeld, niet in het beeld, want dit beeld was geen plastiese aseïteit, maar wel van vreemde, - onplastiese, - namen uit gedetermineerd.

Dit gesteld, worden ook andere termen duidelik. Abstrakte kunst kan bijgevolg enkel betekenen geöntindividualiseerde kunst. D.w.z.: de vormen, die samen hét organisme-kunstwerk zijn, zijn losgerukt van alle andere relaties; losgerukt de objektieve vormen van hun empiriese samenhang; en de subjektieve vizie losgerukt van de schepper doordat haar lokalisering een zelfstandig mikrokosmos is, door de subjektieve vizie zo te exterioriseren dat het wil zeggen van zich, de kunstenaar, ver-vreemden. Het objektieve wordt geontindividualiseerd door het subjektieve affekt en dit affekt weer door de exteriorisering die is een in zich gesloten kring. Het kunstwerk is niet het gevolg van een vergroffen van de antithese subjekt-objekt, maar wel een synthese. Een kunstwerk is abstrakt, maar niet substrakt.

Abstrakt betekent dus niet het beeldend weergeven van abstrakties. Want juist het begrippelike van een abstraktie valt weg van het ogenblik dat deze abstraktie als beeld wordt voorgesteld. Een beeldende voorstelling is steeds conkreet. Waaruit volgt dat dit voorstellen van abstrakties door middel van a-priori conkrete vormen, slechts een neo-simbolisme zijn kan. De vizie is steeds abstrakt. Vorm is slechts conkretiseren van de abstrakte vizie. Een fles of een kaleïdoskopies beeld van de stad: beide vormen kunnen naturalisties of abstrakt zijn. De intensiteit van de vizie is de weg naar het abstrakte, niet de keus onder de vormen. Want de vormen op zich-zelf zijn niet min of meer empiries.